

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

plura

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

quia si quisquam alius hoc dixisset, continud frigidum, & Gorgianum Græculi dixissent: sed esto, valeat; quanquam audax dictu est, in istis totam vim, & animam fuisse Græciæ. Qui igitur fuerunt maiores: qui posteri: futuri sunt? si anima Græciæ in istis extincta est? Modestius Cicero.

(Quamobrem; maximum quidem solacium erit propinquorum, eorum monumento declarari, & virtutem suorum, & pietatem, & senatus fidem, & crudelissimi memoriam belli: in quo nisi tanta militum virtus exstitisset, patricio M. Antonij nomen populi Ro. occidisset.) Non dicit, eorum virtutem animam fuisse Reipublicæ: sed eorum virtute liberatum ab interitu populi Romani nomen: quod satis per se magnificum est.

Demosthenes postremo, per singulas Atheniensium tribus excurrentes, ostendit milites domesticis laudibus, ab auctore quippe, & fudatore suæ cuiusque tribus, fuisse incitatos ad decus, quod, ut ostendat, veteres, & aniles fabulas commemorat, quas & frigidè rebus suis accommodare plerumque cogitur: ut, cum dicit Pandionidas, hoc est, Pandionidis tribus milites, à Procne, & Philomela fuisse stimulos ad gloriam, quod noluerint inferiores mulieribus videri. Primum, parua laus est, quod conferantur cum mulierculis. Deinde, quanta disparitas inter mulieres priuatas, & exercitantes cum adultero, & stupratore, atque uterque si fuisse factum membratim descriptum, coctum, elixum, execrandæ mensæ apponentes, & inter generosos milites, cum legitimis hostibus cōfligentes, pro patriæ salute, & gloria? Verba eius sunt.

Παρφλήρεσαν Πανδιονίδας, Πρόκνην, & Φιλομήλαν, τὰς Πανδιῶν θυγατέρας, ὡς ἐτιμωρήσαντο Τηρέα, διὰ τὴν εἰς αὐτὰς ἕβρην ὀβριωτέον διω ἐνόμισον αὐτῆς, εἰ μὴ συγγενὴ φανήσοιεν, ἢ δοκῶν ἔχοντες ἐκείνης, ἐφ' οἷς τίλλε. Ἐλάδ' αὖ ἐβρομῶν ὑβρίζομεν ἡμῶν.

Nec grauiora, quæ de Oeneo, Hippothoete, Aiace immiscet, fabulosa omnia, etiam plethæque probrosa.

Quantò prudentius Latinus Orator in istis non ἀπολογία, per singulas legiones discurrēs, sed vnam duntaxat Martiam, quæ se fortissimè gesserat, lectissimis verbis commendat.

CICERO.

Dignus Imperator Legione Martia, digna

Legio Imperatore: (&) quæ mihi videtur diuinitus ab eo Deo traxisse nomen, à quo populum Romanum generatum accepimus. Hæc sobriè, & prudenter insinuata.

Iam, quæ de ratione belli, & hostibus, & defensa libertate dicenda erant, nullatenus, vel parè attingit.

DEMOSTHENES.

Νομίζω τοίνυν, ἃ τὸ ἦ χάρις ἡμῶν οὐκ ἐπιβόλαι, τοῦ πολέμου, πρὸς τὴν ἑλευθερίαν ἀνωμοσύνην, τὴν τούτων ἀπερὶ ἀγρίαν γεγενῆσθαι. Parum hoc est dicere, quod eorum virtute repressi hostes, in Atheniensium fines non insulerint. Qui tandem illi hostes? At Latinus Orator, ut gloriam mortuorum illustriorem faciat, rectè hostium immanitatem, & pericula recip. exaggerat.

CICERO.

ad Bellum inexpiabile infert quatuor consilibus, vnus omnium latronum teterrimus: gerit idem bellum cum senatu, populoque Romano: omnibus, quanquam ruit ipse cum suis, gladios, pestem, vastitatem, cruciatu, tormeta deauntiar: Dolabella feru, & immane facinus, quod nulla barbaries possit agnoscere, id suo consilio factum esse testatur. Deinde, & prodigium illud, & portentum L. Antonius, in sine odium omnium hominum (vel etiam, si Diu oderint, quos oportet) omnium Deorum. Refugit animus P. C. ea que dicere reformidat, & c. de hostibus, & periculis. Quæ omnia faciunt ad clarissimam laudem eorum, qui illos fuderunt, & victoriam suo cruore Reipublicæ pepererunt: à quibus, non tantum fines, sed vitæ, libertatem, fortunas, viuenti, & cetera seruara ostendit.

Utique perorat παθητικῶς.

DEMOSTHENES.

Οἱ μὲν διω ζῶντες οἰκῆσι τούτων ἐλεῖνοι, τοιοῦτων ἀνδρῶν ἐστερμημένοι, & σωηθείας πατρὸς πολλῆς & φιλανθρώπου διεζευγμένοι, χαρτὰ δὲ πατρὸς πράγματα, & δακρυῶν & πένθους πλήρη.

Hæc tamen subitistia, cum præsertim pacē, & orium, fortes viri sua morte peperissent. Itaque addit:

Οἱ δὲ εὐδαίμονες τῷ δικαίῳ λαγισμῷ, πρῶτον μὲν ἂν μὴ μικρῶ πολὺν, & τὸν ἀπαντα ἐκκλῆσαν ἀγῆρῶν καταλείπουσιν.

Græci milites Pandionidibus, cum Procne, & Philomela parū apud à Demosth. com parati.

CICERO.

CICERO.

Cicero
Affectum loque
prastatioris.

Carere dicit affines ijs viris, quos laudare, quam lugere praestat: mox erumpit in illam praecelaram vocem. *O firmata mors, qua natura debita, pro patria est potissimum reddita.* (&c.)

In fuga foeda mors, & victoria gloriosa. Deinde, Actum igitur praecclare robileum, fortissimi, dum vixistis: Nane vero etiam, sanctissimi milites, quod vestra virtus, nec oblivione, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum inlepalta esse poterit, cum vobis immortale monumentum, suis penes manibus Senatus, populisque Romanus extitit, &c. quae persequar fufus in tractatu de imitatione. Planè Tullius Demosthenem obruit: Nequantum habet morus miserationis, sed etiam laetos, grandes, heroicos, qualis est ille:

Motus Cicero
Heredi
roicus.

O solem ipsum beatissimum, qui antequam se abderet, stratis cadaueribus patriciarum, cum paucis fugientem vidit Antonium. Omnia, qui vixit, que in proloquo logos considerate voluerit inter se conferre, inueniet Ciceronem multis partibus grauiorem, quanquam laudationes in istis orationibus, ex parte tantum attingit, alia enim tradenda susceperat. Quid igitur, si in id omne styli aciem conuertisset?

Chabria
floreantissim
duci apud
Demosth.
parum cu
mulata.

Iam vero, quae de Chabria dicuntur, aduersus Lepinè, qui tot bella gesserat, tot trophaea crexerat, tot Reipublica decora pepererat, quomodo possint, cum minima Ciceroniani stili laudatione comparari. Sunt enim ista satis simplicia, & narratiua.

DEMOSTHENES.

Oras ad
maius Le
ptin. n. 121

Ἰτε μὲν οὖν ἡμεῖς, καὶ ἀντιπρὸς τῷ παρὰ τοῦ λόγου, ὅτι σπουδαῖοι χαρίεις ἦν ἄνθρωποι, οὐ μὴν καλῶς ἐαυδῆν καὶ μετὰ διὰ βραχέων ἐπιμνησκόμενοι τὰ πεπραγμένα αὐτῶν. Ἐν ἡμῶν τῶν ἡμῶν ἔχοντες πρὸς ἀπαντας Πελοποννησίου παρεστάτο ἐν Θήβαις, καὶ ὡς Γοργόπαι ἀπέκτενε ἐν Αἴγυπτι, καὶ ὅσα ἐν Κύπρῳ τῶν προσηγορευμένων, καὶ ἄλλα ταῦτα ἐν Αἴγυπτῷ, καὶ ὅτι πᾶσαν ἐπέλειαν ὀλίγου δεον χάριται, αὐδαμῶν τὸ πῶς πόλεως δόμα δὲ αὐτὸν κατήχθηεν. &c. quae historico penes stylo perrexuntur, sine aculeis oratorijs. Quod si istis Pompeius Ciceronis opponatur!

Pro lege
Manil.

Quis igitur hoc nomine scientior vnquam, aut fuit, aut esse debuit, qui eludo, atque pueritiae disciplina, bello maximo, atque acerrimis hostibus, ad patris exercitum, atque in militia disciplina profectus est, qui extrema pueritia miles sui summi Imperatoris, in eunte adolescentia, maximus ipse exercitus Imperator? qui saepius cum hoste conflixit, quam quisquam cum inimico concertauit: plura bella gessit, quam caeteri legerunt: plures prouincias confecit, quam alij conceperunt: cuius adolescentia ad scientiam rei militaris, non alienis praecipis, sed suis imperijs non ostensionibus belli, sed victorijs non stipendijs, sed triumphis est tradita? Quod denique genus belli esse potest, in quo illum non exereuit fortuna reipub. Ciuile, Africanum, Transalpinum, Hispaniense, &c.

At dices, Chabrias non erat Pompeius, fautor: habuit tamen in Chabria satis nobile argumentum, quod parum cumulate tractauit: Nam, si quae ad Thebas, quae in Aegina, contra Gorgopai, quae in Cypro, quae in Aegypto, vel minimo splendore orationis percensuisset, eximium habuissent decus. Nunc autem virum tot in ophaeis clarum laudans *αὐτῶν*, inquit, *χαρίεις ἦν ἄνθρωποι.*

Quanto amplius, vel vnum Caesaris adhuc pueri factum persequitur Cicero?

Laudo, laudo vos (Quirites) cum gratissimis animis prosequimur nomen clarissimi adolescentis, vel pueri potius: sum enim facta eius immortalitatis, nomen vixit, multa memini, multa audiui, multa legi, nihil ex omni saeculorum memoria tale cognoui, &c.

In suis porro laudibus, per se ipse nimius est Cicero, quanquam, & speciosum habet argumentum, & aliqua temperat verecundia.

At Demosthenes, satis inuerecunde se laudat, cum dicit, multos quidem superioribus temporibus exiisse oratores celeberrimos, puta, Callistratos, Aristophontes, Thralybulos; neminem autem ex omni saeculorum fama compertum, qui se totum Reipublica traderet, praeter se vnum, quod ira persuasum haberet, se, & omnibus melius edicta scribere, negotia administrare, legationes obire. Verba eius sunt:

Καίτοι πολλοὶ παρ' ἡμῶν ἄνδρες ἄδελφοὶ γεγονάσι εἰρηρῆς ἕδοξοι καὶ μεγάλοι πρὸς τῷ

Qualis v-
terque in
sua laudibus.

ἐλάου, καλίστρας ὁ ἐξὸν ὄν, Ἀριστοφάν, Κεραι-
λος, Θρασύβουλος, ἑτέροι μύριοι. Ἄλλο μίμος ὁ-
δεὶς τούτων πάσατε διὰ παντός ἐπισην ἑαυτὸν
εἰς ὁδὸν τῆ πόλεως, &c.

In orat. de
Cicero. n. 381.

Tandem addit: *Ἐπιπέσω μὲν δὲ ὄπερ ἡμῶν
τῆ, τὴν χὸν μὲν ἀνακαθήμενος, ὅ μιν δὲ ἐπιπέσω μὲν,
μὴτε γράφοντα γράφαι ἀν ἐμοῦ βέλτιον δοῦναι,
μὴτε πρὸς ὅλῃα τι πράττειν, μὴ τε πρεσβύοντα
προσβύοντα προδουμότερον, μὴτε δικαιοτέ-
ρον ἢ αὐτὰ ἐν ἀπείρῳ ἑαυτὸν ἑκατόν.*
Hoc est plane arrogans didium.

Quid, si Catiilinam fugillet, aut Parthos ex
Amiano expulisset, & triumphos Romanos
fuisse meritis, quæ omnia Cicero contige-
runt?

In vituperando mordax est, atque amaru-
lencus Demosthenes, & quantis veipa acerbior.
Extat omnium nobilissima eius oratio pro
Corona, in qua tamen multa, plena tædij legē-
tibus occurrunt. Illud unum, quod est omniū
consensu illustrissimum, non præteribo. Con-
fessit suam fortunam cum Æschiniis conditio-
ne, per antithesin, & postquam de sua puericia,
institutione, diuitijs, rebus gestis dixit quæ
poterat, inuehitur in Æschinem, eiq̃ne obij-
cit, quod in magna egestate fuerit educatus,
vna cum patre, ad ludum literarium sellitans,
atramentum terens, & subsellia spongijs de-
tergens, & pædagogium vetrens, famuli vice
obiens, non ingenui.

DEMOSTHENES.

Πᾶς ἂν οὐκ ἔστι πόλις ὁδεὶς ἐγράφη ἀ-
μα τῷ πατρὶ, πρὸς τῷ διδασκαλίῳ προπεδρεῖ-
ων, τὸ μέλαν δίδωμι, καὶ τὰ βάρβαρα ποιεῖν,
καὶ τὸ πικρὰ γὰρ πρὸς ἑαυτὸν, εἰς τοῦ τῶν, ὅδε
ἐλευθέρου πατὸς, ἔστιν.

Hæc mordacia quidem, sed maledicta de
ritio Non est enim, inquit Seneca, in pauper-
tate vitium, multo minus in ea humili opera,
quam filius patri nauabat.

Prudentius, & grauius Cicero, cum Anto-
nio obijcere potuisset, non quidem istas Æ-
schiniis sordes, sed familiæ paupertatem: hanc
contumeliam non dicit, sed vitia obijcit, & ita
filium perstringit, vt patris innocentia parcat.

CICERO.

Visne igitur, te inspiciamus à puero: sic opi-

nor, à principio ordiamur. Tenésne memoria
prætextatum te decoxille, patris, inquit, ista
culpa est: contedo: etenim est pietatis plena
defensio. Illud tamen audaciter tuæ, quod sedi-
sti in quatuordecim ordiibus, cum esset lege
Roscia decoctotibus certus locus constitu-
tus; quamuis, qui fortunæ vitio non suo, deco-
xillet.

Hæc generosa, & neruosa: excusat pauper-
tatem, aculat hominem.

Quid verò vbi priuatas familiæ sordes in
Pisone infectatur, quanta illud ipsum genero-
sitate, quanta gratia facit?

Nihil apud hunc laetum, nihil elegans, nihil
exquisitum (laudabo inimicum) ne magnope-
re quidem quidquam præter libidines sum-
ptuosum: toreuma nullum, maximi falices, &
hi, ne contemnere suos videatur, Placentini:
extracta mensa, non cœnilijs, & pichibus, sed
multa carne subrancida, serui sordidati mini-
strant, nonnulli etiam senes: idem coquus, idē
atriensis, pistor domi nullus, nulla cella, pa-
nis & vinum à propola, acque de cupa; Græci
stipati, quini in lectulis, sæpè plures, ipse solus;
bibitur vsque eo, dum de folio ministratur,
vbi galli cantum audiunt, auum suum reuixisse
putat, mensam tolli iubet.

DEMOSTHENES.

Demosthenes post hæc obijcit Æschini vli-
le seruitium inter Mystas Cereris, quod matri
inicianti libros lectitaret, hianulorum pelli-
bus, & aqua lustrali expians initiatos, dein ex-
tergens luto, & futuribus, mox consurgens
ab initiatione cauere iubet: Ἐρωγον κακόν, ἴπρον
ἀμνον, præiens ipse vluanti voce: Thiasos
quoque per urbem duceret, seniculo & alba
populo redimitos, serpentes attollens, & cla-
mitans Euiot Saboe, & interim saltitans, hyes
Attes, Attes hyes, ipse auspex, antæambulo,
& laternarius, ex quo mercedis loco ab an-
tulis capiebat placentas, & scriblitas.

Τῆ μὲν δὲ τὴν ἐξουσίαν τῶν βιβλίων ἀνεγνώσκει,
καὶ ἄλλα σωματικῶν, τὴν μὲν γούνα νεβρί-
ζων, καὶ κρατήριον, καὶ καθάρων τοὺς τελευ-
μένους, καὶ ἀπομάθων τῶν πηλῶν, καὶ τοῖς πικύροις
καὶ ἀνασας ἀπὸ τῆς ἡσθαρίου, καὶ καλέων
λέγειν ἐρωγον κακόν, εὐρον ἀμνον, ἐπὶ τῶ μηδέ-
να πάποτε τηλικύτον ὀλοῦσαι, σκευασ-
μένος ἐν ἡμέραις τοὺς καλοὺς διάσας
ἀγῶν διὰ τῶν ἰούδ, ἐπιφανωμένους τῶ μαρά-
δρα.

Festiuus
& gratia
Ciceronis
in vitupe-
rationibus
qua vitium
Demostheni
fuit.

Demosth.
mordacissi-
mè Æschini-
nem infe-
ctatur, sed
trivialibus
maledictis.

De corona.

*Varias ser-
entium pro-
prium.
Actos, sicut
Attes hono-
ratur à
Phrygiis,
ve minister
magna ma-
oris.
Harpocra-
tio.
Longè aliter
Cicero Lu-
percalia
obijcit An-
tonio, quam
Demosthe-
nes Aeschini
Ceroris
mysteria.
Ciceronia
aculeata
oratio.*

ἄρα, καὶ τῆ λεοκῆ, τοὺς ὄφεις τοὺς παρὰ τὸν θλί-
βων, καὶ ὑπὲρ τὸ κεφα εἰλὸς ἀναστῶν, καὶ βοῶν, εὐσι-
σαβοί, καὶ ἐπορχοῦμεν, καὶ ἄτης ἄτης, ἄτης ἄτης,
ἑαρχος, καὶ προσηγεῖων, καὶ κηφόρος, καὶ λυχ-
νοφόρος, καὶ τὰ τεύχεα ὑπὸ τῶν κρατῶν προ-
σαγορευόμεν, μιᾶ δὲ λαμβάνει τούτων ἐν-
δρασίαν, καὶ σπέρτους καὶ κήλατα.

Hæc quidem omnino per se, & ridicula, &
mordacia: magnificentius tamen aliquantò Ci-
cero Lupercalia obijcit Antonio, quam ille
Cereris mysteria Aeschini, neque enim simpli-
ci narratione re contentus est, sed præterea fa-
ces dicendi adhibet.

CICERO.

Ad Lupercalia veniamus, non dissimulat,
Patres conscripi, apparet esse commotum: Su-
dat, pallet, quidlibet, modò ne nascet, faciat,
quod in portica Numicia fecit.

Quid hæc oratione vehementius pergit, que
potest esse tantæ turpitudinis defensio? cupio
audire: ut videam, ubi Rhetoris tanta merces,
ubi campus Leontinus appareat.

Sedebat in rostris Collegatus: amictus to-
ga purpurea; in sella aurea coronatus, ascendis,
accedis ad sellam: ita eras Lupercus, ut te esse
Consulem meminisse deberes (& cetera mox) At
etiam misericordiâ captabas: supplex te ad pe-
des abijciebas: Quid petes? ut seruires? Tibi v-
ni peteres: qui ita a puero vixeras, ut omnia pa-
teteris, faciliè seruires: à nobis, populoque Ro-
mano mandatum id certè non habebas. O præ-
clarum illam eloquentiam tuam, cum es nudus
concionatus! Quid hoc turpius, quid foedius?
quid supplicij omnibus dignius? Num expe-
ctas dum te stimulis fodiam? hæc te, si vllam
partem habes sensus, lacerat, hæc cruentat ora-
tio (& cetera)

Sunt planè ista fulmina, non iocatur circa
Panis ceremonias, & Lupercorū captinas pel-
les, huiusmodi minutias discutiens, sed vehe-
mentissimam orationem vibrat, quæ vel à sta-
tua penè ruborem exprimeret. Scio facta esse
dissimilia, nec non orationis genera: sed De-
mosthenes etiam in oratione de falsa legatio-
ne, ubi graui, & incenso sermone opus erat, in
seruida quippe exclamatione, hæc eadem de
triuio maledicta inorquet.

DEMOSTHENES.

Γρανὴ ἐκ- Καὶ τοιαῦτα σιωπεδῶς ἐαυτῷ πεπραγμένα, ὁ

ἀκἀδαρτῶ, πολυμήτει βέλεπεν εἰς ὑμᾶς, καὶ τὴν
βελωμένον αὐτῷ βίον, αὐτίκα δὲ καλὰ, ἔρει, Demosthe-
λαμπρῶ τῆ φωνῆ, ἐπ' οἷς ἐγὼ ἀποπνίγομαι. ni, qua de-
Magna exclamatio, & quæ faces promittit: generat in-
mox degenerat in iocua conuicia: οὐκ ἴσασι μινυκίαις
εὐται τομὲν καὶ ἀρχῆς τὰς βίβ. ἔς ἀναγινώσ-
κοντὰ σιτῆ μνηστὴν τελευσῆ, καὶ πᾶσι ἀδιστα, εἰ δὲ
σσις καὶ μεδόντιν ἀνθρώποις κυλινδρῶ μωρῶ;
μετὰ ταῦτα ἡ τῶν ἀρχῶν ὑπογραμματοῦν-
τα, καὶ δούσιν ἡ περὶ τῶν ἀρχῶν, ποιητῶν διτὰ τὰ
τελευταία ἡ ἐναγῆ, εἰ χορηγίαις ἀλλοθίαις
ἐπὶ τῶ τετραγωνίῳ ἀγαπητῶς παραφέρ-
μωσι; ποῖον οὐδὲ βίον, βίον οὐ βελωκῆς.

Et tamen talium sibi confcius facinorum
impurus iste vos audebit iactuere? & actam à se
vitam clara statim voce prædicabit? quæ res
mihi spiritum intercludit. Num hi sciunt te à
primordio ætatis lectitasse libros, matris ini-
tiant, & puerum etiam, tum in cæcibus Liberi
patris, & inter ebriosos homines esse voluta-
tum. Post autem scriptioni apud magistratus
dedisse operam, & propter binas, aut ternas
drachmas fuisse secleratum. Postremò non ita
olim alienis sumptibus, ad tertias partes acti-
tandas, cum tecum bene agi putares, victitasse?
Quam igitur vitam referes, quam non vixisti?
Hæc sunt, quæ apud Demosthenem in inue-
ctiuis plus habent vehementiæ: sed quam ama-
rulentia hæc Ciceronis vehementia.

CICERO.

Sumpsi virilem togam, quam statim mu-
liebrem stolam reddidisti. Piimò vulgare scor-
tum, certastagitiij merces, nec ea parua, sed cetero
Curio interuenit, qui te à meretricio quæstu
abduxit: & tanquam stolam dedisset, in matri-
monio stabili, & certo collocauit. Nemo vn-
quam puer emptus libidinis causa, tam fuit in
domini potestate, quam tu in Curionis, & cetera
quæ Demosthenis vehementiæ nullo modo ce-
dunt: sed (& ut personas decet) grauiora sunt.

Quæ verò contra Philippum vehementiora
dicuntur, ea sunt.

DEMOSTHENES.

Οὐ μόνον οὐκ ἐμμενος ἐντῶ, οὐδὲ προσ-
χόντῶ οὐδὲν τοῖς ἐλλήσιν, ἀλλ' οὐδὲ βελωκῆ.
Μαλεδόντῶ, δὲν οὐδὲ ἀνδραπόδον σπέρδων
οὐδὲν
Fastidiosis-
sima De-
mosth. ora-
tio in Phi-
lippum.

οὐδ' ἐν τῷ πρότερον πρὸς Δαμ. καὶ τὴν Ἐχάτης
Ἐπίστω ἀποδείξει; &c.

Qui tantum abest, ut Græcus sit, Græcisve
ullo modo coniunctus, ut nec inter barbaros
sit honesto loco natus, sed perditus Macedo,
vade frugi mancipium olim nulli emi potuit.

At qua extrema contumelia abstinere? Agit
contra eos, qui Philippum, quasi regem Athe-
nienſibus coniunctum, & benevolum stude-
bant defendere. Bene opinor comparabuntur,
quæ habet Tullius de Luc. Antonio, qui se pa-
trorum populi Romani appellabat. Hæc enim
aquæ grauias, & mordacia.

CICERO.

Atqui illum quiaque & triginta Tribus
patronum adoptarunt, rursus reclamatis? Aspi-
cite à sinistra illam equestrem statuam in auro
tamquam in qua, quid inscriptum est? *Quinque, &
triginta Tribus Patrono P. R.* Igitur est patronus
L. Antonius? malam quidem illi pestem, cla-
mori enim vestro, non modò hic latro, quem
clientem habere nemo vellet; &c. O impuden-
tiam incredibilem, tantumne sibi sumptit, quia
Myrasis in illo Thracem iugulauit familia-
rem suam? Quoniam modo istum ferre posse-
mus, si in hoc foro, vobis spectantibus, depug-
nasset?

(Et propudium illud) & portentum L. An-
tonius, in hunc odium omnium hominum, vel
etiam, si dii oderunt, quos oportet, omnium
Deorum.

Et de Antonio, & Dolabella:
Nam duo hæc capita nata sunt post homi-
nes natos, spurcissima, & reterrima. Dolabel-
la, & Antonius. Deinde: Ecce tibi geminum in
scelere par, in iustitiam, in auditum, ferum, bar-
barum.

Mitto infinita similia, quæ ex Philippicis, &
Orat. in Pisonem, in Clodium, in Vatinius, in
Verrem afferri possunt, quæ si comparentur,
inuenies duos summos Oratores in eo conue-
nire: quod Cicero æquè felix, & concisæ acri-
montæ, ubi modo vult, habeat, ac Demosthe-
nes, imò superet, ut in istis, quibus nihil exci-
tatius aculeatum.

Vxor generi, nouerca filij, filia pellex. Sed in eo
Demosthenem antecessit, quod ubi placet illi
aliquem comicè insectari, summa ingenij fe-
stinitate, gratia, hilaritate faciat: ut ex ijs quæ
in Pisonem allata, facile est colligere. Vbi ve-
rò in grauioribus factis, post res narratas, ad il-
las exclamationum faces venit, iam nõ compa-

ret Demosthenes, tunc planè Tullius videtur
incendium omnia deuorans: æquè promptum
esse, vibratis fulminibus obfistere, ac tanto e-
loquentiæ ponderis summa vi ruenti sese o hij-
cere.

N N.

a Hanc idè orationem cum aliquot alijs, Demo-
sthenis esse negat Dionysius Halicarnass. sed cum
nullis certis argumentis prebet, non usquequaque
illi credendum rectè animaduertit Photius in bi-
blioth. p. 1. 467. Nam & alij, eodem, ac ille iure, ora-
tiones contra Aeschinem, & Mitaliam reperiunt, styli
scilicet diuersitate commoti, quibus tamen nulla
habetur fides. Certè Demosthenis esse, non obscure
innuit idem Photius p. 4. 6. edit. Pauli stephani.

b Hoc sanè exordium valde Demosthenicum est,
cetera si qua videbantur imbecilliora, fortuna as-
con. modata cenjet Photius: nam in eodem pralio ad
Charoneam, ubi illi qui laudantur, cecubuerunt,
Demosthenes abiecto clypeo fugiens, cum chalybium
rubus retinisset, clamauit (αἶψα.

c Hunc laudandi morem sui temporibus contem-
ptum indicat Lucianus in Encomio Demosthenis:
μηδ' ἄν (εν προκίετο τῷ γρομμῶ τῷ δουλῶ p. 841.

d Bellum, & hostium immanitas præclare à Cicero
exaggeratur, quod mors virorum apparatus glo-
riosior. Hoc Demosthenes, quod erat maximè neces-
sarium, prætermisit.

Comparantur in genere deliberatio.

C A P V T XLIV.

AGe nunc expendamus, uter plus in suasio-
nibus, & diluſionibus habet vehementiæ,
& ponderis: parès inter se causas conferemus.
Suadet Demosthenes bellum in Philippum
Regem, oppressorem Græcæ libertatis: M.
Tullius in Antonium Consulè, Romanæ
reipublicæ vexatorem. Quibus uterque ratio-
nibus videamus. Obtendunt in genere turpi-
tudinem, periculum, & rationem ἀσάδῃ. Pro-
cos turpitudinis capiunt ex circumstantijs per-
sonarum. Turpissimum scilicet, & indignissi-
mum; Athenienses Philippo, Populum Roma-
num Antonio cedere. Uterque indignitatem
personarum acriter exaggerat.

DEMOSTHENES.

Maximè his verbis, quæ superius sunt allata,
ex Philipp. 3.

F

Orat.

Plenus &
hoc genero-
so fusu Ci-
cero. sed
pugnat ala-
crius, &
gratiam
quandam
habet hor-
rori mix-
tam

Philip 14.
Heroica
iracundia
emissiones
in Cicero.

Discrimen
Demosth. &
Cicero in
inuict.

Pro Cluen-
tio,